

Tilgængelighed for dem med særlige behov

Hvad menes der med særlige behov

De fleste af os kan finde et møde på en mødeliste, tage derhen, sætte os ned og lytte til budskabet om bedring uden at tænke så meget over det. Men for nogle er dette ikke er muligt. De behøver ekstra hjælp for at gøre det, de fleste af os tager for givet. Med andre ord, de er addicts, som af forskellige årsager har nogle *ekstra behov*.

Den Femte Tradition fastslår, at *vores hovedformål er at bringe budskabet til den addict, der stadig lider*. Men tit er det ikke nok bare at dele vores bedring. Vi er også nødt til at være opmærksomme på, om vores mødested er svært at komme frem til eller komme ind i, og/eller om det budskab, vores gruppe bringer, er vanskeligt at få adgang til. Grunden kan være et ringe valg af stedet til vores mødelokale. Når det sker, må vi gøre, hvad der er muligt for at fjerne de barrierer, der gør det vanskeligt at finde bedringen for visse addicts.

Denne pamflet er lavet for at give vores fællesskab information om, hvordan vi klarer denne opgave. Der er mange ting vi kan gøre inden for vores servicestruktur og gruppeplan for at hjælpe addicts med særlige behov finde bedring. F. eks. kan H&I underudvalg vurdere tilgængeligheden til deres møder. OI underudvalgene kan holde sig opdateret omkring tilgængeligheden på de steder, der står på mødelisten og levere den nødvendige information til hjælpemiddelcentraler og handicaporganisationer. Litteratur-underudvalg kan uddanne vores områder om disse behov, formåen og begrænsninger for addicts med særlige behov. Konvent- og aktivitets-underudvalg kan sikre,

at stederne er let tilgængelige, og at konvent-flyers og programmer gør opmærksom på dette. Gruppe og område kan lave lister over personer, som er villige til at assistere og/eller transportere addicts med særlige behov.

Det bedste vi kan gøre er, at tjekke vores egne holdninger og fordomme til andre mennesker og begynde at lave de nødvendige forandringer. En af disse forandringer kan være måden, hvorpå vi taler. Vi er nødt til at undgå ord, som nedgør en persons værdighed eller fremhæver handicappet. Mange almindelige etiketter som sættes på personer med et særligt behov er nedgørende eller ukorrekte. Vi bør undgå dem for enhver pris. De følgende tre kategorier af særlige behov er nok de mest almindelige, men der findes flere:

For personer som er døve/hørehemmede	betyder tilgængelighed at modtage det talte og skrevne budskab
blinde/svagtseende	at modtage det skrevne budskab og få hjælp til at komme til møde
i kørestol /med krykker/dårligt gående	at komme ind og rundt på mødestedet og nogle gange transport

Den terapeutiske værdi af en addict, der hjælper en anden addict er uden sidestykke. Som med andre addicts, når vi hjælper en addict med særlige behov, så bærer vi NA's budskab om bedring.

Addicts med nedsat hørelse

Der er mange forskellige typer af tabt hørelse og lige så mange ord til at beskrive dem. *Døve* er generelt anvendt til at karakterisere personer, der har mistet det meste eller hele deres hørelse. *Hørehemmede* beskriver dem der kun kan høre med stort besvær.

Kommunikation

Der er mange måder, hvorpå hørehemmede personer kommunikerer med andre, herunder mundaflæsning. Nogle foretrækker skrevne notater. Af manuelle kommunikationsmetoder er tegnsprog det mest populære. Et par praktiske overvejelser bør gøres, når der kommunikeres med hørehemmede personer. For eksempel, under det første møde med en hørehemmet person, kan vi iagttagelse, hvordan de kommunikerer med hørende mennesker eller tage kontakt ved at fange deres opmærksomhed først. At snakke langsomt med en klar og tydelig stemme hjælper. Det hjælper også at snakke i korte sætninger og bevare øjenkontakten, selv med en tolk til stede. Når du lytter til en hørehemmet addict, vær meget opmærksom. Det er altid acceptabelt at skrive en note til en hørehemmet person, men hold tankerne klare og noten kortfattet.

Brug af en tolk

Om der skal bruges en tolk eller ej, bør afgøres af den addict, det handler om. Først og fremmest må vi sikre os, at vi kun har kvalificerede tolke på vores møder. Hvis vores gruppe ikke har midlerne til at dække udgifterne til en kvalificeret tolk, kan en udenforstående organisation for personer med særlige behov måske være behjælpelige med denne udgift. Ifølge vores Syvende Tradition kan vores gruppe ikke bede en udenforstående enhed om at betale denne service, men det kan den person med behovet godt. I mange tilfælde vil de selv have erfaringer med sådanne organisationer.

Når en tolk er til stede, må han/hun kun tjene som formidler. Når du taler, bør du se på den hørehemmede, ikke på tolken, og tal med normal stemme og hastighed. På møder sættes stole og borde på en sådan måde, at alle kan se hinanden, og lad kun én addict

tale ad gangen. En tolk har måske brug for lidt mere tid til at afslutte en sætning, så giv lidt tid mellem kommentarerne.

Brug af andre værktøjer

Nogle hørehemmede personer foretrækker måske tekniske hjælpemidler, som hjælper med at forbedre hørelsen på mødet. Når disse redskaber bruges på et møde, bør det annonceres og gøres opmærksom på at sådanne redskaber anvendes og at de ikke er til at optage med, men kun til at lytte med. Det er også muligt for den hørehemmede at kommunikere via en telekommunikationsanordning for døve. Den mest almindeligt kendte er teksttelefonen. Men dette kræver, at både sender og modtager har én. Uheldigvis er der ikke mange – hverken hørende eller hørehemmede – der ejer en teksttelefon, da det er forbundet med store udgifter.

Addicts med synshandicap

Selv om der er mange typer for synshandicap og hver enkelts situation er forskellig, vil vi for enkelthedsens skyld diskutere blinde, synshandicappede, svagtseende addicts som én gruppe af addicts med et synshandicap.

Adgang til NA litteratur

Den mest almindelige måde for synshandicappede addicts at få adgang til vores litteratur de senere år har været gennem lyd-bøger. WSO har en bred vifte af kassettebånd og NA bedrings-litteratur til rådighed for synshandicappede addicts. Udenforstående organisationer, både statslige og private, kan være nyttige ressourcer og har nogle NA materialer til rådighed.

Teknologiske løsninger, så som fotokopieringsmaskiner, som både kan kopiere og forstørre teksterne, kan være til rådighed for at hjælpe synshæmmede addicts med at få adgang til vores litteratur. Desuden har de fleste addicts med synshandicap venner

i fællesskabet, som er villige til at indtale forskellige dele af bedringslitteraturen. (*En lille advarsel*: enhver, der indvilliger i at indtale litteratur bør være omhyggelig med at læse teksten præcist, som den er skrevet uden personlig fortolkning eller redaktionelle kommentarer tilføjet). Hertil kommer, at det nu er muligt ved hjælp af computere og specielle enheder og software at scanne, forstørre, og selv læse litteratur til personer, der ikke kan se. Når du bruger teknologien, er det vigtigt at huske, at som med ethvert andet ophavsretligt beskyttet materiale, lægges der et loft på reproduktion og distribution af NA litteratur. Retningslinjerne for hver enkelt situation kan variere, så det er bedst at kontakte WSO ved enhver tvivl.

Møder

Når der ydes transport til synshandicappede addicts, er der nogle praktiske overvejelser at huske på. For eksempel ikke dytte i hornet, medmindre du er sikker på, at personen vil genkende din bil. Hvis en person benytter en hvid stok, skal de der ledsager ham eller hende enten gå af vejen, eller gøre opmærksom på deres egen placering. Nogle synshandicappede addicts kan have brug for vejledning op og ned ad trapper, gangarealer, eller til og fra bilen. Dem med førerhund har ingen eller meget lidt brug for hjælp, da hunden er trænet til at klare det meste.

I de fleste tilfælde vil synshandicappede bede om de oplysninger, de behøver for at være komfortable i deres omgivelser. Et par minutter bør bruges til at udpege nødudgange, toiletter, og om nødvendigt, indretningen af toilettet. Det kan også være nødvendigt med hjælp til at få kaffe og finde en plads. Som en gestus, få alle på mødet til at præsentere sig. Når du hilser på en person, som er svagtseende, skal du først anmode om et knus, før du foretager fysisk kontakt, og rør ikke deres hund uden at spørge om lov. Lige

så vigtigt, stå aldrig tavse, hvis en synshandicappet addict kommer ind i rummet alene. Hver svagtseende addicts behov kan være forskelligt, men der er en regel, der gælder i alle tilfælde: *aldrig* gribe, trække, eller skubbe en synshandicappet person i et forsøg på at være hjælpsom. Hvis du er i tvivl om omfanget af bistand, personen har brug for, så spørg.

Addicts i kørestole og bevægelseshæmmede

Selv om omstændighederne har ændret sig i de senere år for at gøre bedring mulig for de fleste addicts, er mange møder stadig utilgængelige for addicts, der benytter kørestol. I disse tilfælde betyder tilgængelighed mere end at kunne passere gennem hoveddøren, f.eks. en funktionsdygtig rampe, der leder til mødeområdet med parkering i nærheden, toiletter der giver adgang til alle, store døråbninger, og mødelokaler, som ikke er overfyldte. Sørg for at dit mødested opfylder disse minimumskrav for tilgængelighed. Ellers find et andet sted, hvis du ønsker dit møde skal være tilgængeligt for alle addicts. Sådanne overvejelser bør gøres for alle NA funktioner, servicemøder og konventer. Sørg for at mødelister og flyers annoncerer hvorvidt møder og/eller begivenheder er tilgængelige for kørestolsbrugere, og sørg for at give H&I og OI underudvalgene disse oplysninger.

Når en tilgængelig facilitet er sikret, kan enkeltpersoner hjælpe ved frivilligt at møde og hjælpe addicts i kørestole. De frivillige behøver kun at være parate til at give et smil, en hilsen og et knus, og være i stand til at løfte og bære en kørestol, hvis nødvendigt.

For mere information om tilgængelighed for personer med ekstra behov, henvises til *Additional Needs Resource Infomation** (WSO katalog nummer 2114).

* Endnu ikke udgivet på dansk

Narcotics Anonymous®

IP Nr. 26-DK

Tilgængelighed for dem med særlige behov

Copyright © 2013 by
Narcotics Anonymous World Services, Inc.
Alle rettigheder forbeholdt

World Service Office
PO Box 9999
Van Nuys, CA 91409 USA
T 818.773.9999
F 818.700.0700
Website: www.na.org

World Service Office—CANADA
Mississauga, Ontario

World Service Office—EUROPE
Brussels, Belgium
T +32/2/646 6012

World Service Office—IRAN
Tehran, Iran
www.na-iran.org

Dette er en oversættelse af litteratur, godkendt af
NA Fællesskabet.

Narcotics Anonymous,   og The NA Way
er registrerede varemærker, der tilhører
Narcotics Anonymous World Services, Incorporated.

ISBN 978-1-55776-966-4 Danish 10/13

WSO Catalog Item No. DK-3126